

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
ELNÖK**

Iktatószám: T/1071-1/2012/003.
Ügyintéző: dr. Kugler Tibor (06-1-882-8545)
dr. Gálfi Sarolta (06-1-882-8546)

Szövetség az Élő Tiszáért Egyesület

Szabadkai Andrea részére

szabadkaia@elotisza.hu

Tisztelt Szabadkai Andrea Asszony!

A közbeszerzésekről szóló **2011. évi CVIII. törvény** (a továbbiakban: Kbt.) alkalmazása tárgyában írott levelére az alábbi választ adom.

Figyelemmel arra, hogy a Közbeszerzési Hatóságnak (a továbbiakban: Hatóság) a Kbt. 172. §-ának (1)-(2) bekezdésében meghatározott hatásköre nem terjed ki az egyedi ügyekben való állásfoglalásra, így levelének csak az általánosabb kérdéseket érintő részére áll módomban válaszolni.

A 2012. január 1-jét követően megvalósítandó közbeszerzések esetében az egybeszámítási szabály a következők szerint alakul. A Kbt. 18. §-ának (1)-(2) bekezdései értelmében tilos e törvény, vagy e törvény Második Része alkalmazásának megkerülése céljából a közbeszerzést részekre bontani. Az ajánlatkérőnek egybe kell számítania azon *hasonló áruk beszerzésére*, vagy szolgáltatások megrendelésére irányuló szerződések értékét, amelyekkel kapcsolatban *a beszerzési igény egy időben merül fel*, valamint az ugyanazon építési beruházás megvalósítására irányuló szerződések értékét.

Az egybeszámítási kötelezettség fennállása esetén alkalmazható kivételt határoz meg a szóban forgó § (3) bekezdése. Eszerint a (2) bekezdéstől eltérően mindig e törvény Harmadik Része szerinti eljárás alkalmazható olyan szerződés megkötésére, amelynek *becsült értéke* – a (2) bekezdés alkalmazása nélkül – szolgáltatás megrendelése és árubeszerzés esetében *21 824 000 forintnál*, az építési beruházások esetében pedig *272 800 000 forintnál kevesebb, feltéve*, hogy ezen egybe nem számított rész értéke *nem haladja meg annak az értéknek a húsz százalékát, amit a (2) bekezdés alkalmazása esetén állapított volna meg az ajánlatkérő* a beszerzés becsült értékeként. Ugyanakkor a (4) bekezdés azt is rögzíti, hogy amennyiben a beszerzés becsült értéke a (2) bekezdés szerint az uniós értékhatárt elerné, a (3) bekezdés alapján *nem alkalmazhatóak* azok a rendelkezések, amelyeket e törvény Harmadik Része a törvény alkalmazása alól *kivételként határoz meg* [120. §].

Fenti rendelkezések fényében a megkeresésében feltett kérdéseire az alábbi válaszokat adom.

1.

A Kbt. 13. §-ának (3) bekezdése értelmében, ha a szerződés árubeszerzést és szolgáltatás megrendelést is magában foglal a becsült érték megállapításakor az árubeszerzés és szolgáltatás becsült értékét is egybe kell számítani.

E jogszabályhely értelmezése kapcsán elsődlegesen annak hangsúlyozása szükséges, hogy e rendelkezés egy adott beszerzés értékének a meghatározásáról szól. Vagyis arról, hogy az általános szabályon túl [Kbt. 11. §] az ajánlatkérő mely beszerzéseket köteles figyelembe venni abban az esetben, *ha egy szerződése több Kbt. szerinti beszerzési tárgyat is magában foglal*. A Kbt. 13. §-ának (3) bekezdése nem (az) „egybeszámítási szabály”. *A Kbt. fent hivatkozott 18. §-a kizárólag azonos beszerzési tárgyak vonatkozásában vizsgálendő*. Jelen helyzetben ugyanis csupán arról rendelkezik a jogalkotó, hogy *amennyiben egy árubeszerzés és szolgáltatás megrendelés egymással szükségszerűen összefügg, úgy az értékük együttesen veendő figyelembe a becsült érték meghatározásakor*. Természetesen az egymással való összefüggés fennállásának megítélése alapvetően az ajánlatkérőtől várható el. Ugyanakkor e tekintetben felhívom a szíves figyelmét a Kbt. alapelvi rendelkezéseire, különös tekintettel az *esélyegyenlőségre* [Kbt. 2. § (2) bekezdés], valamint a *rendeltetésszerű joggyakorlás* [Kbt. 2. § (3) bekezdés] követelményére.

Összességében azonban hangsúlyozni szükséges, hogy az érintett beszerzések valamennyi releváns körülményének az ismeretében az ajánlatkérő feladata és felelőssége eldönteni, hogy azok összefüggőek vagy sem.

2.

Ami a „hasonlóság” kérdéskörét illeti általánosságban a következők mondhatóak el.

A „hasonlóság” megállapíthatóságának vizsgálata során a jogalkalmazóknak a tekintetben kell állást foglalniuk, hogy az egyes beszerzési tárgyaik – jelen esetben az árubeszerzéseik – mennyiben egyeznek egymással. Megítélésem szerint a hasonlóság, mint fogalmi elem vizsgálható az *egyazon célra irányultság szempontjából*, vagyis valószínűsíthetően megállapítható a hasonlóság fennállása két vagy több beszerzési tárgy vonatkozásában, ha azok beszerzése ugyanazon célt szolgálja. E vonatkozásban kiemelendő, hogy a beszerzések tárgyának azonossága minden esetben a „hasonlóság” fennállását fogja eredményezni. Megjegyzem, hogy e kérdés eldöntésében a CPV kódok vizsgálata további eligazításul szolgálhat.

Tekintettel arra, hogy a Kbt. új egybeszámítási szabályának megalkotásának egyik célja volt, hogy – ha a közösségi irányelveket nem sérti – lehetőség szerint növekedhessen a nemzeti eljárásrendben lefolytatott eljárások száma, ennél fogva véleményem szerint az egyazon célra irányultság viszonylag szűk körben értelmezhető.

A 2) c) kérdését illetően ismételten hangsúlyozom, hogy a Kbt. 18. §-ának (2) bekezdése szerinti egybeszámítási szabály kizárólag beszerzési tárgyaként [Kbt. 7. § (1) bekezdés] értelmezendő és vizsgálendő, erre utal a „vagy” szó is. Amennyiben egy szerződés több – egymással szükségszerűen összefüggő – közbeszerzési tárgyat is magában foglal, a meghatározó értékű beszerzési tárgy szerint kell a szerződést minősíteni [Kbt. 8. § (1) bekezdés]. Ha tehát az élelmiszereket és az étkeztetést – azok szükségszerű összefüggése miatt – egy közbeszerzési eljárás keretében szerzik be, úgy az eljárás tárgya a magasabb értékű beszerzési tárgy szerint fog minősülni szolgáltatás megrendelésnek, vagy árubeszerzésnek.

E tekintetben a becsült érték meghatározására – figyelemmel arra, hogy a szerződés árubeszerzést és szolgáltatás megrendelést is magában foglal – a Kbt. 13. § (3) bekezdése (ld. 1. pont) az irányadó. Ezt követően kell azt megvizsgálniuk, hogy az adott szolgáltatás megrendeléshez, vagy árubeszerzéshez hasonló másik szolgáltatás megrendelésre, vagy árubeszerzésre is szüksége van-e az ajánlatkérőnek ugyanebben az időpontban. Ha egy időben az ajánlatkérő területéhez tartozó más iskolák esetében is szükség van a közétkeztetés beszerzésére, úgy az egybeszámítási kötelezettség [Kbt. 18.§ (2) bekezdés] nagy valószínűséggel megállapítható lesz.

3.

A Kbt. 18. §-a (3) bekezdése értelmében tehát – az uniós közbeszerzési irányelvek által adott lehetőséggel élve – a Kbt. fenntartja a rendelkezést, miszerint nem kell egybeszámítani több olyan szerződés értékét, amelyek a részekre bontás tilalmát kimondó szabály alapján ugyan egybeszámítandóak lennének, értékük azonban nem éri el a törvényben – az irányelvi rendelkezésekkel és az Európai Bizottságnak a 2004/17/EK, a 2004/18/EK és a 2009/81/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értékhatárainak megfelelő értékekről szóló 2011/C 353/01. számú közleményével megegyezően – meghatározott összeget.

Az ilyen kisebb értékű beszerzéseket mindig a nemzeti eljárásrend szabályai szerint kell megvalósítani az ajánlatkérőnek, vagyis nem használható fel ilyen módon e rendelkezés arra, hogy több szerződésre bontva egy beszerzést, az ajánlatkérő mentesüljön közbeszerzési kötelezettsége alól. Ugyanakkor hangsúlyozandó az is, hogy a (3) bekezdésben foglalt lehetőség alkalmazása esetén – amennyiben az egybeszámított becsült érték eléri a mindenkori közösségi értékhatárt –, az ajánlatkérő nem veheti figyelembe a nemzeti eljárásrend szabályai között meghatározott kivételi köröket, vagyis nem vonhatja ki a beszerzését a törvény alkalmazása alól.

Fentiek alapján álláspontom szerint a „leválasztott” beszerzések – értéküktől függetlenül – minden esetben a Kbt. Harmadik Részében meghatározott eljárás szerint valósíthatóak meg, hiszen annak becsült értéke – az egybeszámításra tekintettel – alapesetben meghaladja a közösségi értékhatárt, csupán a jogszabályi kivétel miatt – s az abban megfogalmazott feltételekkel – lehetséges a nemzeti eljárásrend szerinti eljárás lefolytatása.

4.

A Kbt. 19. §-ának (2) bekezdése értelmében a 4. melléklet szerinti szolgáltatások esetében e törvény Harmadik Része alkalmazható. Ha a közbeszerzés tárgya olyan összetett szolgáltatás, amely a 3. melléklet, valamint a 4. melléklet szerinti valamely szolgáltatást is magában foglal, e törvény Harmadik Része alkalmazható, feltéve, hogy a 4. melléklet szerinti szolgáltatás értéke meghaladja a 3. melléklet szerinti szolgáltatás értékét.

Látható tehát, hogy a kérdéses jogszabályhely kizárólag szolgáltatás megrendelések esetében értelmezhető.

Amennyiben tehát úgy ítélik meg, hogy közétkeztetést, mint szolgáltatás megrendelést kívánnak beszerezni, mert

1. kizárólag főzési szolgáltatásra van szükségük, vagy, mert
2. a beszerzendő élelmiszerek becsült értéke a főzési szolgáltatás becsült értéke alatt marad, úgy, mint 4. számú melléklet szerinti szolgáltatás beszerzésére lehetőségük van a Kbt. Harmadik Része szerint eljárni, vagyis nemzeti eljárásrendben lefolytatni az eljárást.

Végezetül tájékoztatom, hogy a Közbeszerzési Hatóság az állami vagyon felügyeletéért felelős minisztérium közreműködésével a Kbt. 172. §-a (2) bekezdésének k) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a közeljövőben útmutatót bocsát ki az új Kbt. szerinti egybeszámítási szabály alkalmazásáról.

Hangsúlyozom, hogy a Kbt. alkalmazásával kapcsolatos valamennyi döntés az ajánlatkérő joga és felelőssége.

Végezetül felhívom szíves figyelmét arra, hogy levelemben megfogalmazott véleménynek jogi ereje, kötelező tartalma nincs.

Budapest, 2012. április 23.

Tisztelettel

Dr. Gajdos Robert
